

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2017 01 25
COM(2017) 40 final

2017/0014 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo pateikiama rekomendacija dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui, pratęsimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2015 m. kelios ES valstybės narės laikinai atnaujino sienų kontrolę dėl rekordinio į ES atvykstančių migrantų srauto ir nemažo antrinio judėjimo. Dėl susidariusios padėties keliose Šengeno valstybėse¹ kilo didelis grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui.

Grėsmė kilo dėl didelių trūkumų užtikrinant veiksmingą tam tikrų Sąjungos išorės sienos ruožų kontrolę, ir dėl to kilo pavojus visos Šengeno erdvės veikimui. Dėl šios priežasties Taryba rekomendavo², remdamasi Komisijos pasiūlymu³, penkioms labiausiai paveiktoms Šengeno valstybėms (Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai) šešis mėnesius toliau vykdyti proporcingą laikiną sienos kontrolę tam tikruose jų vidaus sienos ruožuose.

Grįžimo prie Šengeno erdvės nuostatų veiksmų plane⁴ buvo numatyta keletas iniciatyvų: be kita ko, pradėti taikyti Šengeno sienų kodekso 29 straipsnį ir priimti suderintą ES lygmens požiūrį į laikiną sienų kontrolę; veiksmų planu buvo siekiama sudaryti sąlygas kuo greičiau nutraukti visų vidaus sienų kontrolę ir grįžti prie įprastai veikiančios Šengeno erdvės.

2016 m. lapkričio 11 d. Komisijos pasiūlymu Taryba, remdamasi Šengeno sienų kodekso 29 straipsniu, priėmė įgyvendinimo sprendimą, kuriame pateikiama rekomendacija pratęsti laikinos vidaus sienų kontrolės vykdymą išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui. Laikytasi nuomonės, kad išimtinių aplinkybių, kurioms atsiradus pradėtas taikyti 29 straipsnis, padariniai vis dar išlieka.

Ši rekomendacija buvo skirta toms pačioms penkioms Šengeno valstybėms (Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai), taikyta tiems patiems vidaus sienų ruožams šiose valstybėse ir pagal ją buvo leidžiama vykdyti tikslinę ir proporcingą kontrolę tolesnį trijų mėnesių laikotarpį, būtent iki 2017 m. vasario 12 d. Vis dėlto atnaujintai sienos kontrolei taikytos griežtesnės sąlygos nei pagal 2016 m. gegužės 12 d. rekomendaciją ir atitinkamos Šengeno valstybės įpareigosios kiekvieną mėnesį teikti išsamias ataskaitas⁵.

Pagal Šengeno sienų kodekso 25 ir 29 straipsnius šį laikotarpį galima iš naujo pratęsti vadovaujantis 29 straipsnyje nustatytais sąlygomis ir procedūra, jeigu išimtinės aplinkybės išlieka.

Šia rekomendacija nedaromas poveikis papildomoms galimybėms, kuriomis gali pasinaudoti visos valstybės narės, įskaitant penkias paveiktas valstybes nares, pagal bendrąsias laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo taisykles, jeigu kiltų kita rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, nesusijusi su rimtais išorės sienos valdymo trūkumais. Pavyzdžiui, 2016 m.

¹ Chronologine tvarka: Vokietijai, Austrijai, Slovėnijai, Vengrijai, Švedijai, Norvegijai, Danijai.

² 2016 m. gegužės 12 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/894, kuriuo pateikiama rekomendacija dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui (OL L 151, p. 8).

³ 2016 m. gegužės 4 d. Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pateikiama rekomendacija dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui, COM(2016) 275 final.

⁴ 2016 m. kovo 4 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Grįžimas prie Šengeno erdvės nuostatų. Veiksmų planas“, COM(2016) 120 final.

⁵ Po 2016 m. lapkričio 11 d. rekomendacijos visos penkios atitinkamos Šengeno valstybės pranešė Komisijai, kad įgyvendins rekomenduojamą laikiną vidaus sienų kontrolę.

gegužės 12 d. rekomendacijos taikymo laikotarpiu Prancūzija, kuriai ši rekomendacija netaikoma, pranešė, kad remdamasi priežastimis, susijusiomis su numatomais renginiais ir esama terorizmo grėsme, atnaujina ir toliau vykdo kontrolę prie savo vidaus sienų⁶.

Be to, kaip pripažįstama Šengeno sienų kodekso 23 straipsnyje, valstybių narių policija gali vykdyti patikrinimus pasienio ruožuose, jeigu jie nėra lygiaverčiai patikrinimams kertant sieną. Turima žvalgybine informacija ir padidėjusia grėsme galima pagrįsti intensyvesnį tokių patikrinimų vykdymą, ypač svarbiausiuose transporto tinkluose, kuriuose vykdomas tarpvalstybinis policijos bendradarbiavimas, nes tokie patikrinimai gali padėti spręsti nekontroliuojamo antrinio judėjimo ir terorizmo problemas. Siekdama grįžti prie įprasto Šengeno erdvės veikimo ir palaipsniui panaikinti šiuo metu laikinai vykdomą vidaus sienų kontrolę, Komisija ragina valstybes nares pasinaudoti šia galimybe.

Taip pat reikėtų pabrėžti, kad vien policijos patikrinimai pasienio ruožuose ar atnaujinus vidaus sienų kontrolę, negalima užtikrinti visapusiško saugumo, kaip parodė neseniai Berlyne įvykdytas teroristinis išpuolis. Todėl siekiant užtikrinti visišką saugumą Šengeno erdvėje svarbiausia, kad atitinkamos su terorizmu kovojančių valstybių narių tarnybos aktyviau bendradarbiautų visais lygmenimis (keičiantis žvalgybine informacija, vykdant policijos bendradarbiavimą ir naudojantis ES duomenų bazėmis).

Tuo tarpu įgyvendintos arba vis dar įgyvendinamos įvairios Komisijos pasiūlytos priemonės, kuriomis siekiama gerinti Sąjungos išorės sienų valdymą ir užtikrinti geresnę Šengeno erdvės apsaugą⁷. Tarp su sienų kontrole susijusių priemonių yra, *inter alia*, Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybos veikimas, migrantų antplūdžio valdymo centrų įsteigimas ir numatyta sistemingos visų išorės sieną kertančių asmenų duomenų tikrinimas atitinkamose duomenų bazėse. Įsteigus naują Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybą užtikrinta geresnė ES išorės sienų apsauga ir geriau pasirengta reaguoti į naujas krizes. Komisija ir toliau glaudžiai bendradarbiaus su Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnyba ir užtikrins, kad būtų vykdomi visi Europos sienų ir pakrančių apsaugos reglamente nustatyti įsipareigojimai. Taikant šias priemones turėtų būti užtikrinta daug geresnė ES išorės sienos apsauga, kuri yra būtina išankstinė sąlyga, kad būtų galima panaikinti atnaujintą laikiną vidaus sienų kontrolę ir atkurti normalų Šengeno erdvės veikimą⁸.

Komisija puikiai supranta, kad ateityje dėl migrantų srautų bet kuriame ES sienos ruože vienoje ar keliuose valstybėse narėse gali kilti rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui. Todėl įvairiuose jūros ir sausumos pasienio ruožuose imamas priemonių, kad būtų vykdomi suderinti veiksmai, be kita ko, daugiau pastangų dedant centrinės Viduržemio jūros regiono dalies maršruto⁹ srityje, veikiant pagal partnerystės modelį ir imantis papildomų veiksmų atitinkamuose išorės sienų ruožuose. Komisija taip pat pripažįsta, kad pastaraisiais metais kilo naujų saugumo problemų, kaip parodė neseniai Berlyne įvykdytas išpuolis. Todėl, nors dabartinės teisinės sistemos pakako problemoms, su kuriomis buvo susiduriama iki šiol,

⁶ 2016 m. Europos futbolo čempionatas, dviračių lenktynės „Tour de France“, po išpuolio Nicoje paskelbta nepaprastoji padėtis.

⁷ Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, COM(2015) 671 *final*. Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl atitinkamų duomenų bazių tikrinimo prie išorės sienų sugriežtinimo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 562/2006, COM(2015) 670 *final*.

⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Grįžimas prie Šengeno erdvės nuostatų. Veiksmų planas“, COM(2016) 120 *final*.

⁹ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Centrinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrutas“, COM(2017) 4 *final*.

spręsti, Komisija svarsto klausimą, ar ši teisinė sistema pakankamai pritaikyta, siekiant reaguoti į besikeičiantį problemų pobūdį.

Komisija pasiryžusi toliau dirbti, siekdama užtikrinti, kad būtų visapusiškai naudojamos jau esamos priemonės, taip pat tęsti būtinų naujų iniciatyvų įgyvendinimą, siekiant dar stabilesnės padėties, atsižvelgdama į tai, kad neigiamas ilgai vykdomos vidaus sienų kontrolės poveikis, būtent didelės ekonominės išlaidos ir kliūtys laisvam piliečių judėjimui, turi būti derinamas su rezultatais, pasiektais iki šiol vykdant vidaus sienų kontrolę.

Dabartinė padėtis

Remdamasi atitinkamų Šengeno valstybių kas mėnesį teikiamomis ataskaitomis ir visa turima informacija, Komisija gali daryti išvadą, kad kontrolė buvo vykdoma laikantis rekomendacijoje nustatytų sąlygų. Kontrolė buvo vykdoma tik kai tai buvo būtina, ji buvo proporcinga, tikslinė, nebuvo viršijamas būtiniausias intensyvumas ir buvo siekiama kuo mažiau trukdyti plačiam visuomenei kirsti atitinkamas vidaus sienas.

Šengeno valstybių ataskaitose pateikta informacija patvirtinamos tendencijos, išryškėjusios pagal 2016 m. gegužės 12 d. rekomendaciją pateiktose ataskaitose (mažėjo asmenų, kuriuos atsisakyta įleisti, skaičius, taip pat gautų prašymų suteikti prieglobstį skaičius); tai rodo, kad padėtis laipsniškai stabilizuojama.

Iš tiesų, laikotarpiu, kuriam taikoma rekomendacija, ir toliau mažėjo į Europos Sąjungą atvykstančių neteisėtų migrantų ir prieglobsčio prašytojų skaičius. Vis dėlto, nors Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybos veikla ir tolesnis 2016 m. kovo 18 d. ES ir Turkijos pareiškimo įgyvendinimas yra pagrindinės priemonės siekiant suvaldyti situaciją, kasdien į Graikijos salas atvyksta vidutiniškai po 81 asmenį.

Be to, Graikijoje tebėra daug neteisėtų migrantų ir prieglobsčio prašytojų (nuo 50 000 iki 60 000, iš kurių 16 000 yra salose). Graikijoje migrantų antplūdžio valdymo centrai ir stovyklos tebėra perpildytos, nes pažanga nagrinėjant prašymus, perkeliant ir grąžinant asmenis yra nepakankama, ir, remiantis ankstesne patirtimi, išlieka šių neteisėtų migrantų antrinio judėjimo į kitas valstybes nares pavojus. Be to, padėtis Vakarų Balkanuose tebėra nestabili, nes, pavyzdžiui, Serbijoje, šiuo metu yra 7 000 migrantų. Tai reiškia, kad padėtis išlieka nestabili ir reikia dėti dar daugiau pastangų, kad minėti skaičiai sumažėtų. Todėl išskirtinių aplinkybių, kurios kelia didelę grėsmę viešajai tvarkai ir vidaus saugumui ir kelia pavojų visos Šengeno erdvės veikimui, padariniai išlieka.

Tolesni veiksmai

Nepaisant didelės pažangos, „Grįžimo prie Šengeno erdvės nuostatų veiksmų plane“ nustatytos sąlygos, kurias būtina įgyvendinti, kad būtų galima panaikinti visų vidaus sienų kontrolę ir grįžti prie įprastai veikiančios Šengeno erdvės, įvykdytos neviseškai.

Visų pirma šiuo etapu susirūpinimą vis dar gali kelti Graikijoje esančių migrantų skaičius ir dėl to atitinkamos priemonės gali būti toliau pagrįstai taikomos. Vakarų Balkanų maršruto šalyse padėtis išlieka nestabili, o valstybėms narėms, kurioms neteisėtų migrantų antrinis judėjimas iš Graikijos daro didžiausią poveikį, tebekyla su neteisėtų migrantų judėjimu susijusios grėsmės.

Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnyba pradėjo veikti per rekordiškai trumpą laiką ir šiuo metu jos veikla sparčiai plečiama¹⁰, siekiant, be kita ko, sudaryti sąlygas nuo 2017 m. vasario mėn. padėti Graikijai prie jos šiaurinės išorės sienos. Be to, daroma pažanga Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybos ir trečiųjų šalių bendradarbiavimo srityje: Komisija pateikė Tarybai prašymą suteikti įgaliojimus vesti derybas dėl susitarimo dėl statuso, kurį ketinama sudaryti su dviem kaimyninėmis trečiosiomis šalimis (Serbija ir buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija). Toliau vykdoma Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybos veiklos plėtra ir šiam procesui reikia papildomų pastangų.

Be to, šiuo metu galiojančių Dublino reglamento taisyklių taikymas Graikijoje bus palaipsniui atkuriamas tik nuo kovo mėn. vidurio ir reikia toliau stengtis užtikrinti visapusišką Graikijos dalyvavimą šioje sistemoje pagal Komisijos rekomendacijas, neatsižvelgiant į tai, kad šios taisyklės tebėra tobulinamos. Be to, naudojantis dar 2015 m. rugsėjo mėn. sukurtais skubaus perkėlimo Europos Sąjungoje mechanizmais būtina toliau siekti konkrečių rezultatų, susijusių su perkeltų asmenų skaičiais. Galiausiai būtina aktyviau grąžinti asmenis, neturinčius teisės pasilikti Europos Sąjungoje.

Iš šių duomenų matyti, kad išimtinės aplinkybės išlieka, todėl Komisijos mano, kad galima pagrįstai leisti Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai dar vienam proporcingam laikotarpiui pratęsti dabartinę vidaus sienų kontrolę, kaip išskirtinę priemonę. Remiantis šiuo metu turimais faktiniais duomenimis, pratęsimas neturėtų būti ilgesnis negu trys mėnesiai. Komisija ir toliau dirbs su šiomis valstybėmis narėmis, kad būtų laipsniškai atsisakoma laikinos vidaus sienų kontrolės.

Pasiūlymo taikymo sritis

Šiuo metu pagal 2016 m. lapkričio 11 d. Tarybos rekomendaciją vidaus sienų kontrolę vykdančioms penkioms valstybėms narėms turėtų būti leista ją toliau vykdyti dar tris mėnesius laikantis griežtų sąlygų.

Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad padėtis pamažu stabilizuojasi ir kad siekiama palaipsniui atsisakyti laikinos vidaus sienų kontrolės, atitinkamos valstybės narės turėtų pirmiausia apsvastyti, ar nustatytas grėsmės būtų galima tinkamai pašalinti kitomis priemonėmis, visų pirma vykdant policijos patikrinimus pasienio ruože pagal Šengeno sienų kodekso 23 straipsnio nuostatas¹¹, ir veiksmingus patikrinimus kertant atitinkamas vidaus sienas vykdyti tik kaip kraštutinę priemonę. Todėl valstybės narės, kurios nusprendžia tęsti vidaus sienų kontrolę pagal šią rekomendaciją, prieš ją pratęsdamos turėtų išnagrinėti visas turimas alternatyvias sienų kontrolės priemones. Šios valstybės narės turėtų pranešti apie šio nagrinėjimo rezultatus pranešime kitoms valstybėms narėms, Europos Parlamentui ir Komisijai dėl vidaus sienų kontrolės išsaugojimo.

2016 m. lapkričio 11 d. rekomendacijoje nustatyti reikalavimai kas savaitę iš naujo įvertinti šios kontrolės būtinumą, dažnumą, vietą ir laiką, pakoreguoti kontrolės intensyvumą pagal esamos grėsmės lygį, prireikus mažinti ją galioja ir pagal šią rekomendaciją. Atitinkamos

¹⁰ Žr. Komunikatą dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų veikimo, COM(2017) 42.

¹¹ Teisingumo Teismas nusprendė, kad Šengeno sienų kodekso (Reglamentas 2016/399) 23 straipsnio a dalies i–iv papunkčiuose pateikti pavyzdžiai, o ne griežtos nuostatos, kuriomis nustatomos vienintelės galimos priemonės, kurių pasienio ruože gali imtis valstybių narių policija (bylos *Adil* (C-278/12 PPU), 65 punktas). Šis sprendimas taikomas nacionalinės teisės aktams ar nacionalinei praktikai, susijusiems tik su pasienio ruožais. Kai policijos įgaliojimais naudojamosi visoje valstybės narės teritorijoje, nedarant išimčių, mažesnė tikimybė, kad jais naudojantis bus pažeistas draudimas taikyti priemones, lygiavertės patikrinimams kertant sieną.

valstybės narės turėtų ir toliau reguliariai keisti nuomonėmis su atitinkama kaimynine valstybe nare (-ėmis), siekdama užtikrinti, kad vidaus sienų kontrolė būtų vykdoma tik tuose vidaus sienų ruožuose, kuriuose, kaip manoma, tai yra būtina ir proporcinga pagal Šengeno sienų kodeksą.

Toliau taikomas 2016 m. lapkričio 11 d. Tarybos rekomendacijoje nustatytas reikalavimas teikti išsamias ataskaitas. Pasibaigus kiekvienam šios rekomendacijos įgyvendinimo mėnesiui atitinkamos valstybės narės turėtų nedelsdamos atsiskaityti Komisijai dėl vykdytos kontrolės rezultatų ir prireikus vertinimo, ar būtina šią kontrolę tęsti. Į šią ataskaitą turėtų būti įtrauktas bent bendras patikrintų asmenų skaičius, bendras asmenų, kuriems, atlikus patikrinimą, atsisakyta leisti atvykti, skaičius, bendras sprendimų grąžinti, išduotų atlikus patikrinimą, skaičius ir bendras prie vidaus sienų, prie kurių vyko patikrinimai, gautų prieglobsčio prašymų, skaičius.

Komisija atidžiai stebės šios rekomendacijos taikymą ir padėtį vietoje.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šia rekomendacija siekiama įgyvendinti šioje politikos srityje galiojančias nuostatas.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Ši rekomendacija yra susijusi su Sąjungos vidaus rinkos ir migracijos ir prieglobsčio politika.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2016/399 dėl Sąjungos kodekso, kuriuo nustatomos asmenų judėjimą per sienas reglamentuojančios taisyklės (Šengeno sienų kodeksas) 29 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Reglamento (ES) Nr. 2016/399 29 straipsnyje nustatyta, kad remdamasi Komisijos pasiūlymu Taryba priima rekomendaciją dėl laikinos vidaus sienų kontrolės.

Veiksmų Sąjungos lygmeniu reikia imtis kilus pavojui visam erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimui.

- **Proporcingumo principas**

Šiuo pasiūlymu neviršijama to, kas būtina nustatytam tikslui pasiekti.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Atsižvelgiant į pasiūlymo skubumą, nebuvo galimybių atlikti konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Atsižvelgiant į ribotą numatytą laikotarpį, atitinkamų valstybių narių pateiktus duomenis ir turimus duomenis dėl padėties Graikijoje, nebuvo parengta visavėrdžio poveikio vertinimo.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Rengiant šį pasiūlymą atsižvelgta į pagrindinių teisių apsaugą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Siūlomos priemonės nedaro poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

Netaikoma.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo pateikiama rekomendacija dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui, pratęsimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/399, nustatantį taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas)¹², ypač į jo 29 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- 1) pagal Šengeno sienų kodekso 29 straipsnį 2016 m. gegužės 12 d. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priėmė įgyvendinimo sprendimą, kuriame pateikiama rekomendacija dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui;
- 2) Taryba rekomendavo penkioms Šengeno valstybėms (Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai) išlaikyti proporcingą laikiną sienų kontrolę tik tam tikruose vidaus sienos ruožuose ne ilgiau kaip šešis mėnesius, kad būtų pašalinta didelė grėsmė viešajai tvarkai ir vidaus saugumui, su kuria susidūrė šios valstybės dėl išorės sienų kontrolės trūkumų Graikijoje ir per Graikiją atvykusių neteisėtų migrantų, kurie gali vykti į kitas Šengeno valstybes, antrinio judėjimo; 2016 m. lapkričio 11 d. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, šį laikotarpį pratęsė dar trims mėnesiams;
- 3) pagal Šengeno sienų kodekso 25 ir 29 straipsnius, šį Tarybos rekomenduotą laikotarpį galima iš naujo pratęsti, jeigu išimtinės aplinkybės išlieka;
- 4) 2016 m. lapkričio 11 d. rekomendacijoje nustatytas reikalavimas, pagal kurį atitinkamos Šengeno valstybės kas mėnesį teikia ataskaitas Komisijai dėl vykdytos kontrolės rezultatų ir prireikus dėl vertinimo, ar būtina šią kontrolę tęsti. Visos atitinkamos Šengeno valstybės pateikė Komisijai tokias ataskaitas. Iš šiose ataskaitose pateiktos informacijos matyti, kad kontrolė buvo vykdoma laikantis rekomendacijoje nustatytų sąlygų. Šia informacija taip pat patvirtinama, kad padėtis šiose valstybėse pamažu stabilizuojasi – nuolat mažėja asmenų, kuriuos atsisakoma įleisti, taip pat gautų prašymų suteikti prieglobstį skaičiai;
- 5) nepaisant šios pažangos, „Grįžimo prie Šengeno erdvės nuostatų veiksmų plane“ nustatytos sąlygos, kurias būtina įgyvendinti, kad būtų galima panaikinti visų vidaus sienų kontrolę ir grįžti prie įprastai veikiančios Šengeno erdvės, vis dar neviseškai įvykdytos. Graikijoje vis dar yra pakankamai daug neteisėtų migrantų ir, remiantis ankstesne patirtimi, valstybėms narėms, kurioms neteisėtų migrantų antrinis judėjimas

¹² OL L 77, 2016 3 23, p. 1.

iš Graikijos daro didžiausią poveikį, tebekyla su neteisėtų migrantų judėjimu susijusios grėsmės;

- 6) Komisija komunikate „Grįžimas prie Šengeno erdvės nuostatų. Veiksmų planas“ nustatė įvairias politikos priemones, kurios turi būti įgyvendintos, kad būtų galima grįžti prie visapusiškai veikiančios Šengeno erdvės. Šiuo metu Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybos veikla sparčiai įsibėgėja ir ji galės nuo 2017 m. vasario mėn. teikti pagalbą Graikijai prie jos šiaurinės išorės sienos;
- 7) kitas „Grįžimo prie Šengeno erdvės nuostatų“ veiksmų plane nustatytas aspektas yra ES ir Turkijos pareiškimo įgyvendinimas. Ketvirtojoje pažangos ataskaitoje¹³ patvirtinama tendencija, rodanti stabilų rezultatų siekimą nepaisant daugybės problemų. Vis dėlto reikia nuolat stebėti šį įgyvendinimą. Tas pat taikytina vykdant bendradarbiavimą, dėl kurio susitarta Vakarų Balkanų maršruto šalių vadovų susitikime priimtame pareiškime;
- 8) todėl toliau išlieka išimtinės aplinkybės, kurios laikomos didele grėsme viešajai tvarkai ir vidaus saugumui ir kuriomis kyla pavojus bendram Šengeno erdvės veikimui;
- 9) todėl, atsižvelgiant į pirmiau nurodytus faktus, yra pagrindo leisti, kaip kraštutinę priemonę, pagal Šengeno sienų kodekso 29 straipsnį proporcingai pratęsti laikiną vidaus sienų kontrolę toms Šengeno valstybėms, kurios šiuo metu tokią kontrolę vykdo, būtent Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir asocijuotajai šaliai Norvegijai;
- 10) remiantis faktiniais šiame etape turimais rodikliais, šis pratęsimas neturėtų tęstis ilgiau nei tris mėnesius nuo šio įgyvendinimo sprendimo priėmimo;
- 11) valstybės narės, nusprendusios toliau vykdyti vidaus sienų kontrolę pagal šį įgyvendinimo sprendimą, turėtų apie tai atitinkamai pranešti kitoms valstybėms narėms, Europos Parlamentui ir Komisijai;
- 12) prieš pasirinkdamos tokios kontrolės galimybę atitinkamos valstybės narės turėtų išnagrinėti, ar nustatytai grėsmei veiksmingai pašalinti netiktų kitos alternatyvios priemonės nei sienų kontrolė, pavyzdžiui, naudojimas policijos įgaliojimais pagal Šengeno sienų kodekso 23 straipsnį, ir nuspręsti atnaujinti atitinkamų vidaus sienų kontrolę tik kaip kraštutinę priemonę, kai tokios mažiau tarpvalstybinį eismą ribojančiomis priemonėmis negalima tinkamai pašalinti nustatytų grėsmių. Atitinkamos valstybės narės savo pranešimuose turėtų pateikti šio nagrinėjimo rezultatus ir priežastis, dėl kurių buvo pasirinkta sienų kontrolė;
- 13) kontrolė pagal šį įgyvendinimo sprendimą turėtų būti toliau vykdoma tik tiek, kiek būtina, o jos intensyvumas neturi viršyti būtiniausio minimumo ir turi būti pritaikytas pagal aplinkybes. Atitinkamai turi būti numatyta, kad srautui dar sumažėjus tam tikruose pasienio ruožuose kontrolės vykdymas turėtų būti nutrauktas. Siekiant kuo didesnės kontrolės naudos ir sumažinti neigiamą jos poveikį laisvam judėjimui, turėtų būti vykdoma tik tikslinė kontrolė, pagrįsta nuolat atnaujinama rizikos analize ir žvalgybos informacija. Šengeno valstybėms, kurioms daromas poveikis dėl tokios kontrolės tam tikruose pasienio ruožuose, turėtų būti leidžiama reguliariai pateikti savo nuomonę dėl kontrolės būtinumo; Šengeno valstybė, nusprendusi atnaujinti tokią kontrolę, turėtų atsižvelgti į tokią nuomonę nagrinėdama ir peržiūredama šios kontrolės būtinumą ir siekti ją laipsniškai mažinti;

¹³ Ketvirtoji pažangos, padarytos įgyvendinant ES ir Turkijos pareiškimą, ataskaita (COM(2016) 792).

- 14) kiekvieno šio įgyvendinimo sprendimo įgyvendinimo mėnesio pabaigoje Komisijai turėtų būti nedelsiant siunčiama išsami atliktų patikrinimų rezultatų ataskaita, prie kurios prireikus turi būti pridedamas jų tolesnio taikymo būtinumo vertinimas. Į šią ataskaitą turėtų būti įtrauktas bendras patikrintų asmenų skaičius, bendras asmenų, kuriems, atlikus patikrinimą, atsisakyta leisti atvykti, skaičius, bendras sprendimų grąžinti, išduotų atlikus patikrinimą, skaičius ir bendras prie vidaus sienų, prie kurių vyko patikrinimai, gautų prieglobsčio prašymų, skaičius;
- 15) Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija paskelbė, jog ji toliau bendradarbiaus su atitinkamomis Šengeno valstybėmis, siekdama laipsniškai atsisakyti laikinos vidaus sienų kontrolės ir kuo greičiau grįžti prie įprastinio Šengeno erdvės veikimo;
- 16) Taryba taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija paskelbė, jog atidžiai stebės, kaip taikomas šis įgyvendinimo sprendimas,

REKOMENDUOJA:

1. Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai pratęsti proporcingą laikiną sienų kontrolę ne ilgiau kaip trims mėnesiams, skaičiuojant nuo šio įgyvendinimo sprendimo priėmimo dienos, prie šių vidaus sienų:
 - Austrijai – prie Austrijos ir Vengrijos sausumos sienos bei Austrijos ir Slovėnijos sausumos sienos;
 - Vokietijai – prie Vokietijos ir Austrijos sausumos sienos;
 - Danijai – Danijos uostuose, kuriuose vyksta susisiekimas keltais su Vokietija, ir prie Danijos ir Vokietijos sausumos sienos;
 - Švedijai – pietų ir vakarų regionų policijos prižiūrimuose Švedijos uostuose ir prie Zundo tilto;
 - Norvegijai – Norvegijos uostuose, kuriuose vyksta susisiekimas keltais su Danija, Vokietija ir Švedija.
2. Prieš nuspręsdamos pratęsti tokią kontrolę pagal šią rekomendaciją, atitinkamos valstybės narės turėtų pasikeisti nuomonėmis su susijusia valstybe nare (-ėmis) siekdamos užtikrinti, kad vidaus sienų kontrolė būtų vykdoma tik tose vietose, kuriose manoma, kad tai yra būtina ir proporcinga. Be to, atitinkamos valstybės narės turėtų užtikrinti, kad vidaus sienų kontrolė vadovaujantis Šengeno sienų kodeksu būtų vykdoma tik kaip krašutinė priemonė, kai kitomis alternatyviomis priemonėmis to paties poveikio pasiekti neįmanoma, ir tik tuose vidaus sienų ruožuose, kuriuose manoma, kad tai yra būtina ir proporcinga. Atitinkamos valstybės narės turėtų apie tai pranešti kitoms valstybėms narėms, Europos Parlamentui ir Komisijai.
3. Sienų kontrolė turėtų likti tikslinga, pagrįsta nuolat atnaujinama rizikos analize ir žvalgybos informacija, o jos taikymo sritis, dažnumas, vieta ir laikas neturėtų viršyti to, kas tikrai būtina siekiant reaguoti į didelę grėsmę, apsaugoti viešąją tvarką ir užtikrinti vidaus saugumą. Valstybė narė, vykdanči vidaus sienų kontrolę pagal šį įgyvendinimo sprendimą, turėtų kas savaitę iš naujo įvertinti šios kontrolės būtinumą, dažnumą, vietą ir laiką, pakoreguoti kontrolės intensyvumą pagal esamos grėsmės lygį, prireikus sumažinti ją ir kas mėnesį nedelsiant pateikti ataskaitą Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*